

V Bruseli 5. júna 2020
(OR. en)

8629/20

DEVGEN 75
ACP 45
RELEX 423
JEUN 48

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	5. júna 2020
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8342/20
Predmet:	Mládež v rámci vonkajšej činnosti – závery Rady (5. júna 2020)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o mládeži v rámci vonkajšej činnosti, ktoré Rada schválila písomným postupom 5. júna 2020.

Mládež v rámci vonkajšej činnosti

závery Rady

1. Rada zdôrazňuje, že mladí ľudia sú dôležitými tvorcami zmien a kľúčovými partnermi pri vykonávaní Európskeho konsenzu o rozvoji, Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a Parížskej dohody o zmene klímy, a uznáva ich tvorivý a inovačný potenciál a schopnosti. Na to, aby bolo možné vybudovať silnejšie, legitímnejšie, mierumilovnejšie a demokratickejšie spoločnosti, v ktorých by sa dodržiavali ľudské práva a zásady právneho štátu a kde by sa na nikoho nezabúdalo, je mimoriadne dôležité investovať do mládeže a pracovať s ňou, ako aj s jej pomocou a pre ňu. Rada zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť zmysluplné začlenenie a aktívnu účasť mládeže na všetkých úrovniach spoločnosti, hospodárstva a politiky.
2. Svetová populácia mladých ľudí vo veku 15 – 24 rokov vzrastie do roku 2030 na takmer 1,3 miliardy, čo predstavuje niečo vyše 15 % predpokladanej celkovej svetovej populácie na úrovni 8,5 miliardy. V súčasnosti žije viac ako 60 % svetovej populácie mládeže v ázijsko-tichomorskom regióne. Hoci sa očakáva, že podiel mladých ľudí v tomto regióne klesne, v subsaharskej Afrike sa zvyšuje; v roku 2015 predstavovala mládež 19 % populácie v tomto regióne, pričom sa predpokladá, že v roku 2030 bude tvoriť 42 %. Do roku 2055 sa počet mladých ľudí v subsaharskej Afrike viac ako zdvojnásobí. Odhaduje sa, že približne 375 miliónov mladých ľudí v Afrike dosiahne v priebehu najbližších 15 rokov produktívny vek. Rada zdôrazňuje, že početné generácie mladých ľudí predstavujú cennú demografickú dividendu, ktorá má potenciál prispieť k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju.

3. Rada uznáva, že mladé generácie príliš často čelia závažným výzvam vrátane chudoby a sociálno-ekonomického a politického vylúčenia na všetkých úrovniach. Potenciál mládeže je ohrozený nedostatočným prístupom ku kvalitnému formálnemu a neformálnemu vzdelávaniu vrátane technického a odborného vzdelávania a prípravy a diaľkového vzdelávania, ako aj nedostatočným a nerovnakým prístupom ku kvalitným službám zdravotnej starostlivosti, okrem iného aj pokiaľ ide o služby zdravotnej starostlivosti v oblasti duševného či sexuálneho a reprodukčného zdravia. Potenciál mládeže brzdia aj tehotenstvá v skorom veku, nedostatok dôstojných pracovných príležitostí, nízke mzdy a dôsledky zmeny klímy, konflikty a nestabilita, nútené vysídľovanie, obchodovanie s ľuďmi, porušovanie ľudských práv a zužovanie demokratického a občianskeho priestoru. Tieto výzvy sa často znásobujú pre mladé ženy a dievčatá, ako aj pre mládež so zdravotným postihnutím a všetky diskriminované skupiny, ako je LGBTI mládež. Rada zdôrazňuje, že dôstojná práca a podnikateľské príležitosti pre mládež sú kľúčové pre vymanenie mladých ľudí z chudoby alebo zraniteľnej pozície v zamestnaní a poskytujú mládeži stimuly na to, aby využívali príležitosti na miestnej úrovni.
4. Negatívny vplyv pandémie COVID-19 a súvisiacich mimoriadnych opatrení na hospodárstvo a zamestnanosť bude mať pravdepodobne závažný vplyv na mladých ľudí, najmä tých zo znevýhodneného prostredia. Mnoho krajín musí riešiť problém zatvorených inštitúcií vzdelávania, od materských škôl po univerzity, pričom toto prerušenie prístupu k vzdelávaniu pravdepodobne ešte zhorší nedostatočný súbor zručností a rozdiely vo vzdelávaní medzi mladými ľuďmi vrátane nerovnakého prístupu k diaľkovému vzdelávaniu. Rada je osobitne znepokojená druhotnými vplyvmi pandémie COVID-19 na mladé ženy a dievčatá a tým, ako ovplyvnia ich dlhodobjšie sociálno-ekonomické postavenie, dodržiavanie ich ľudských práv a budúce vyhliadky, keďže ďalej zvyšujú rodovú nerovnosť. Rovnako ako počas každej krízy trpia mladé ženy a dievčatá vrátane tých so zdravotným postihnutím navyše nedostatočnou ochranou pred sexuálnym, rodovo motivovaným a domácim násilím, ako aj opätovným výskytom škodlivých praktík vrátane detských, skorých a nútených manželstiev a mrzačenia ženských pohlavných orgánov.

5. Rada uznáva dôležitý a pozitívny prínos mladých ľudí k úsiliu o udržanie a podporu mieru a bezpečnosti. Rada v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN č. 2250 (2015) a č. 2419 (2018) zdôrazňuje, že je potrebné aktívne zapojiť mládež – bez akejkoľvek diskriminácie – do úsilia o budovanie trvalého mieru, prispievanie k spravodlivosti a zmiereniu, ako aj do úsilia zameraného na boj proti násilnému extrémizmu.
6. Rada tiež pripomína, že na dosiahnutie mnohých cieľov udržateľného rozvoja je nevyhnutné zabezpečiť zdravé životné prostredie. Zmena klímy, strata biodiverzity, znečistenie ovzdušia a nedostatok vody predstavujú hlavné hrozby pre zdravie a sociálno-ekonomický rozvoj mládeže, a to najmä v rozvojových krajinách.
7. Rada vyzýva Komisiu a vysokého predstaviteľa, aby v spolupráci s členskými štátmi a v rámci svojich príslušných mandátov a právomocí pracovali s mládežou, s jej pomocou a pre ňu, a to s cieľom:
- zlepšiť aktívne globálne občianstvo prostredníctvom posilneného globálneho vzdelávania, vzdelávania a zvyšovania informovanosti v oblasti rozvoja (DEAR) zameraného na mládež vrátane odbornej prípravy, činností súvisiacich s prácou s mládežou a zvyšovania informovanosti v oblasti ľudských práv, udržateľného rozvoja a dobrej správy vecí verejných – ako aj s cieľom podporovať aktívne zapojenie mladých ľudí do reakcie na globálne výzvy a do úsilia o vytvorenie demokratických, mierových, inkluzívnych, spravodlivých, tolerantných, bezpečných a udržateľných spoločností na celom svete;
 - podporovať začlenenie mladých ľudí, najmä mladých žien a dievčat, a ich účasť na každom úsilí o predchádzanie konfliktom a budovanie a udržiavanie mieru;
 - podporovať zmysluplnú účasť a zapojenie všetkých mladých ľudí, a to bez rozdielu alebo diskriminácie na akomkoľvek základe, do politických, sociálnych a hospodárskych rozhodovacích procesov, ktoré sa týkajú ich a ich budúcnosti. Rada považuje za dôležité, aby EÚ a jej členské štáty účinne začlenili problematiku posilnenia postavenia mládeže, a najmä mladých žien a dievčat, do dialógu o príslušných politikách a do politického dialógu s partnerskými krajinami, s cieľom podporovať mladých lídrov a mladých obhajcov ľudských práv, ako aj medzigeneračný dialóg a iniciatívy;

- podporovať úsilie partnerských krajín zamerané na riešenie druhotných vplyvov pandémie COVID-19 na mládež;
- podporovať spravodlivý prístup k inkluzívnemu kvalitnému vzdelávaniu vrátane vysokoškolského vzdelávania, technického a odborného vzdelávania a prípravy, diaľkového vzdelávania a formálneho a neformálneho vzdelávania;
- zvýšiť investície do inovácií vo formálnom a neformálnom vzdelávaní, diaľkovom vzdelávaní a odbornom vzdelávaní a príprave s cieľom zabezpečiť ich inkluzívnosť a spravodlivosť, aby sa zvýšila zamestnateľnosť všetkých mladých ľudí, podporoval otvorený, voľný a bezpečný prístup k digitálnym technológiám, službám a pripojeniam a zlepšili digitálne kompetencie a gramotnosť mladých ľudí v partnerských krajinách, okrem iného v záujme odstránenia digitálnej priepasti v rámci krajín a medzi nimi;
- posilniť výmeny medzi mládežou v EÚ a partnerských krajinách vrátane výmeny osvedčených postupov, pričom je potrebné vychádzať z existujúcich programov, ako je ERASMUS+, Kreatívna Európa a Európsky zbor solidarity;
- posilniť vytváranie dôstojných pracovných miest a podnikateľských príležitostí pre všetkých mladých ľudí vrátane mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, a to s prihliadnutím na zásadnú úlohu súkromného sektora a lepšieho investičného a podnikateľského prostredia a s osobitným dôrazom na nedostatok zručností mladých ľudí v najmenej rozvinutých krajinách a v subsaharskej Afrike;
- posilniť uplatňovanie všetkých ľudských práv vrátane sociálnych a pracovných práv mládeže, okrem iného podporou životného minima pre mladých ľudí a systémov zdravotnej starostlivosti prispôbených potrebám mladých ľudí, ako aj podporou úsilia o odstránenie detskej práce a všetkých foriem vykorisťovania a zneužívania vrátane obchodovania s ľuďmi;

- podporovať posilnenie postavenia dievčat a mladých žien a rovnaké príležitosti pre ne, a to najmä podporou úsilia, ktoré prispieva k: predchádzaniu a odstraňovaniu detských, skorých a nútených manželstiev a predchádzaniu tehotenstvu v skorom veku, zrušení diskriminačných právnych predpisov a praktík, ako aj všetkých foriem sexuálneho a rodovo motivovaného násilia. EÚ sa naďalej usiluje o presadzovanie, ochranu a napĺňanie všetkých ľudských práv a o úplné a účinné vykonávanie Pekinskej akčnej platformy a akčného programu Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji a výsledkov konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti tiež naďalej podporuje sexuálne a reprodukčné zdravie a práva (SRZP). Vzhľadom na uvedené EÚ opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na úplnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násilia. EÚ zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a dostupným komplexným informáciám o sexuálnom a reprodukčnom zdraví, vzdelávaniu v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a zdravotnej starostlivosti;
- podporovať prístup mládeže k zdravšiemu, výživnejšiemu a pestrejšiemu stravovaniu, ako aj prístup k dôstojným pracovným miestam, spravodlivému odmeňovaniu, majetku, mikroúverom a financovaniu podnikania, a to s osobitným zameraním na mladé ženy a dievčatá;
- prispievať k odstráneniu všetkých foriem diskriminácie a násilia voči mladým ženám a dievčatám, rodových stereotypov a negatívnych sociálnych noriem, najmä nabádaním mladých mužov a chlapcov k tomu, aby sa plne angažovali v uskutočňovaní zmeny, ktorá je pre nich zároveň prínosom;
- riešiť osobitné potreby a práva detí a mladých ľudí súvisiace s rodom a vekom, a to aj pokiaľ ide o deti a mladých ľudí so špeciálnymi potrebami a zdravotným postihnutím, v nestabilných a krízových situáciách a počas konfliktov, v núdzových humanitárnych situáciách a v súvislosti s migráciou a mobilitou, pričom je potrebné venovať osobitnú pozornosť ochrane, spravodlivému prístupu k zdravotnej starostlivosti a inkluzívnemu a kvalitnému vzdelávaniu, prístupu k výživným a pestrým potravinám, ako aj rehabilitácii a reintegrácii detí, ktoré boli predtým spojené s ozbrojenými skupinami a silami. Mali by sa riešiť aj potenciálne škody, ktoré môžu spôsobiť konflikty

a nestabilné a krízové situácie na fyzickom, duševnom a psychosociálnom stave mladých ľudí;

- podporovať zmysluplnú účasť mladých ľudí na rozvoji a vykonávaní stratégií v oblasti klímy.

8. Rada na základe uvedených skutočností a stratégie EÚ pre mládež na roky 2019 – 2027 vyzýva Komisiu, vysokého predstaviteľa a členské štáty, aby v príslušných prípadoch navrhli koherentný a komplexný prístup k mládeži v rámci vonkajšej činnosti, ktorý by sa usiloval o väčšiu komplementaritu medzi všetkými relevantnými politikami, programami a nástrojmi a ktorým by sa zabezpečilo, aby bola mládež zmysluplne zapojená do formovania politik a opatrení EÚ.
9. Rada ďalej vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s vysokým predstaviteľom a členskými štátmi navrhla akčný plán a vypracovala primerané súbory nástrojov s cieľom zabezpečiť, aby vonkajšia činnosť EÚ prispievala k zmysluplnej globálnej angažovanosti mládeže na všetkých úrovniach a vo všetkých regiónoch.
